

SPLBP_ZSE Základy speciální pedagogiky Etopedie

Mgr. et Mgr. Věra Linhartová

237204@mail.muni.cz

ÚČAST VE VÝUCE JE POVINNÁ

Jsou možné pouze 2 absence, nejlépe omluvené předem, nebo do následujícího dne.

Anotace kurzu

Cílem předmětu je seznámit studenty/studentky s konceptem inkluzivních přístupů k edukaci jedinců v riziku poruch chování a s poruchami chování. Po ukončení předmětu by studenti/studentky měli/měly být schopni/schopny analyzovat dopad nálepkování v přístupech k žákům v riziku a s poruchami chování ke vzdělávání.

Orientační osnova kurzu

- Etopedie v systému speciální pedagogiky
- Cílová skupina etopedie
- Poruchy chování a emocí (PCHE)- definice, charakteristika dle Bowera
- Tendence a trendy v současné etopedii - nálepka jako bariéra socializace, relativita posuzování chování, předcházení nálepkování, terminologie
- Edukační proces – cíl edukace, edukační roviny etopedie, úkoly, fáze
- Klasifikace PCHE
- Kauzální faktory vzniku PCHE
- Projevy dítěte s PCHE
- Edukace dítěte s PCHE v hlavním proudu vzdělávání (inkluzie)
- Charakteristika školských zařízení pracujících s PCHE (DÚ, DD, VÚ, SVP)
- Ústavní a ochranná výchova
- Legislativa

Povinná studijní literatura

VOJTOVÁ, V. Úvod do etopedie, 1. vyd. Brno: Paido, 2008, ISBN 978-80-7315-166-9.

VOJTOVÁ, V. Inkluzivní vzdělávání žáků v riziku a s poruchami chování jako perspektiva kvality života v dospělosti. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2010, 330 s. ISBN 9788021051591.

VOJTOVÁ, V. Kapitoly z etopedie. 2., přeprac. a rozš. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008. 136 s. ISBN 978-80-210-4573.

Výstupy kurzu

- **písemný test**, který se skládá z 20 uzavřených otázek ověřujících znalost z předepsaných okruhů (první termín zkouškového testu pravděpodobně 17. 12. 2013 v době běžné výuky; další termíny budou vypsány v IS)
- **odevzdání průběžných úkolů**, které vychází z probíraných témat a mají za úkol aktivně propojit teoretické poznatky s praxí. **Termíny odevzdání úkolů do Odevzdáárny jsou (u všech termínů do půlnoci daného data):**

Úkol I 14. říjen 2013

Úkol II 18. listopad 2013

Úkol III 9. prosinec 2013

Úkoly je možné odevzdávat i ve větším časovém předstihu, zpětná vazba a bodové hodnocení bude zveřejněn v Poznámkovém bloku (většinou během následujících 14 dnů, u Úkolu III dříve z důvodu možnosti přihlásit se na předtermín zkoušky).

Prosím berte v úvahu, že před přihlášením ke zkouškovému testu (i v předtermínu 17. 12. 2013) je nezbytné mít všechny tři úkoly v pořádku odevzdané, zkontrolované a přijaté vyučující.

Hodnocení výstupů kurzu

Celkem je možné během semestru získat **24 bodů**:

- **V písemném testu** je možné získat maximálně **20 bodů**. Zkouškový test bude mít formu skenovacího testu s 20 uzavřenými otázkami. Je možné více správných odpovědí (i všechny!!). Je nutné vždy vybrat všechny správné odpovědi resp. jejich kombinaci, v opačném případě je odpověď špatně celá (0 bodů, nejsou záporné body).
- Za **průběžný úkol č. 1 a č. 3** je možné získat **maximálně 1 bod** (1 b včasné odevzdání bez výhrad, 0,5 b včasné odevzdání s menšími výhradami ke zpracování, 0 b včasné odevzdání s hrubými nedostatky nebo za odevzdání po termínu). Za **průběžný úkol č. 2** je možné získat **maximálně 2 body** (2 b včasné odevzdání bez výhrad, 1 b včasné odevzdání s menšími výhradami ke zpracování, 0 b včasné odevzdání s hrubými nedostatky nebo za odevzdání po termínu). Práce budou hodnoceny během následujících dvou týdnů po termínu odevzdání, body budou zaznamenány do Poznámkového bloku v IS.

Výsledná známka bude odvozena od celkového bodového zisku za celý semestr (půlbody budou zaokrouhlovány směrem nahoru, např. 13,5 bodů je známka E).

A 24, 23 bodů

D 18, 17 bodů

B 22, 21 bodů

E 16, 15, 14 bodů

C 20, 19 bodů

F 13 a méně bodů

Zadání průběžných úkolů

Prosím, čtěte také společné Pokyny pro vypracování průběžných úkolů, viz závěr sylabu.

1. Anotace filmového dokumentu, videa s etopedickou tematikou (14. říjen):

- Zhlédněte jedno z videí uvedených mezi povinnými ze seznamu ve Studijních materiálech (IS/ UČEBNÍ MATERIÁLY/SYLABUS, ORGANIZACE VÝUKY). (O vybraném dokumentu budeme také společně diskutovat v závěru semestru.)
- Vytvořte stručnou anotaci tohoto videa. **Anotace by měla stručně popsat téma, názor, vystihnout hlavní myšlenku. Připojte také vlastní názor na problematiku, svůj pohled a určitě i svou zkušenost. Na závěr správně odcituje zdroj (české i zahraniční) (držte se pravidel citace filmového dokumentu viz níže).**
- Rozsah samotného textu anotace bude minimálně 900 znaků, maximálně 1 000 znaků (bez seznamu zdrojů a úvodní strany)

2. Práce s kazuistikou (18. listopad):

- Ze Studijních materiálů v IS (UČEBNÍ MATERIÁLY/KAZUISTIKY) si vyberte jednu kazuistiku, zpracujte níže uvedené otázky a úkoly (případně upřesnění ve výuce). Pokuste se na problémy dospívajícího chlapce/dospívající dívky podívat „novou optikou“ inkluzivně orientované etopedie. Dodržte strukturu dle otázek a úkolů, nestačí odrážky, ale nemá se jednat ani o esej. Inspirujte se odbornou literaturou a naší společnou prací ve výuce, používejte odbornou terminologii.
- Vyhněte se patologicky orientované terminologii, „chrlení“ lékařských diagnóz a termínů, a také pohledům na problematiku z pozice „věštecké koule“ a „mesiáše“. Také se pokuste nedělat si domněnky a pracujte s tím, co víte. Pamatujte, že je jen velmi obtížné zásadně a rychle změnit dospělé jako jsou učitelé a rodiče ☺.
- Rozsah samotné práce bude min 2000 znaků, max. 3 600 znaků, bez zadání kazuistiky! A bez úvodní stránky a seznamu literatury

3. Přečtení vybraných kapitol z předepsané literatury, vytvoření 15 cvičných testových otázek dotazujících se na poznatky z četby (9. prosinec):

- Přečtěte si vybrané úseky z knihy: **VOJTOVÁ, V. Inkluzivní vzdělávání žáků v riziku a s poruchami chování jako perspektiva kvality života v dospělosti. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2010, 330 s. ISBN 9788021051591.**
 - I. Z kapitoly 1 podkapitoly 1.3 a 1. 4. (s. 54 – s. 68 včetně) a II. Kapitola 2 celá (s. 77- s. 124 včetně)

Dopředu upozorňuji, že v knihovně je omezený počet kusů výtisků a kniha je neprodejná.

- Sestavte **minimálně 15 testových otázek** z přečteného textu a probraného učiva základů etopedie (doporučuji z každého okruhu alespoň jednu otázku). Otázky budou uzavřené, vždy s možností výběru jedné správné ze čtyř možných odpovědí. Pod otázkou by měla být zaznamenána správná odpověď. Důsledně se, prosím, řiďte níže uvedenými pokyny.
- Ve dnech po 10. prosinci, tedy před prvním termínem zkuškového testu, budete mít možnost si prostřednictvím cvičného testu prověřit své poznatky (Odpovědníky v IS). **Otázky tedy musí být zadány přesně tímto způsobem, aby bylo možné z nich v IS vytvořit cvičné testy.**

Pokyny pro tvorbu otázek

Vzor otázek typu r: (jedna správná odpověď): **jednotlivé odpovědi (A, B, C, D) definují symboly r1, r2, r3. Množství odpovědí je neomezené. Poslední řádek je hodnotící, tj. označuje, která odpověď je správná („:r3 ok“ – odpověď r3 je správně). Jednotlivé otázky oddělujeme znakem „--“**

př.

Která vyhláška upravuje podmínky vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami:

:r1 vyhláška č. 157/2010 Sb.

:r2 vyhláška č. 147/2011 Sb.

:r3 vyhláška č. 147/2009 Sb.

:r4 vyhláška č. 177/2010 Sb.

:r2 ok

--

Etopedie se vyčlenila v 60. letech z:

:r1 neuropsychologie

:r2 psychopedie

:r3 penologie

:r4 patopsychologie

:r2 ok

--

Pokyny pro vypracování průběžných úkolů

Všechny průběžné úkoly budou mít **úvodní stranu s názvem úkolu, jménem, příjmením a UČO** pro snadnou orientaci (pokud toto bude chybět, automaticky ztrácíte 1b), pak bude teprve následovat samotné vypracování na další stránce.

Formální úprava všech úkolů: písmo velikosti 12, font Arial nebo Calibri ; řádkování 1,5; zarovnání do bloku; nadpisy max. písmo velikosti 14

Průběžné úkoly uložte pod jménem:

PRIJMENI_JMENO_UČO_annotace

PRIJMENI_JMENO_UČO_kazuistika

PRIJMENI_JMENO_UČO_otazky

(př. Linhartova_Vera_237204_kazuistika)

Nahrajte soubory pod stejnými jmény do Odevzdávárny v IS (po přihlášení do IS vyberete v nabídce odkaz *STUDENT*, následně *STUDIJNÍ MATERIÁLY*, název předmětu, *ODEVZDÁVÁRNÝ*, v *OPERACÍCH* možnost *NAHRÁT SOUBOR Z POČÍTAČE* a dále postupujete tak, jako když připojujete přílohu k mailu). Podrobný návod na <http://www.ped.muni.cz/etechnik/images/stories/navody/odevzdavarny.pdf>.

Konkrétní **Odevzdávárny jsou pojmenovány podle úkolů a termínů odevzdání**. Prosím, věnujte zvýšenou pozornost při nahrávání souborů a přesvědčte se, že je vaše práce pod správným názvem, kódem předmětu a ve správné složce (dle termínů).

Informační zdroje

Ke zpracování úkolů vám mohou být nápomocny informace následujícího charakteru:

- Odborná literatura – monografie, příspěvky ze sborníků, články v odborných časopisech
- Webové stránky – např. www.vzd.cz, odborné diskuze, webové dokumenty
- Dokumentární pořady, reportáže v médiích, filmy, a to české i zahraniční

Pokud používáte jakékoliv materiály (literaturu, filmy, webové stránky):

- **Nezapomeňte se držet správné formy odborné práce. Držte se odborného jazyka a citačních pravidel, normou pro citování je ČSN ISO 690, přehledná pravidla např. na http://is.muni.cz/elportal/estud/ff/js07/informace/materialy/pages/citace_opora.pdf**
- **Rozlišujte mezi přímými a nepřímými citacemi.**
- **Pozor na správné citace filmů a dokumentů (http://film.ff.cuni.cz/rozcestnik/metodika/biblio_citaceKFS.pdf).**

Na závěr vnímám potřebu preventivně zmínit dvě důležité věci, které plynou z některých bohužel negativních zkušeností z předchozích semestrů:

- *Za necitování jakéhokoliv zdroje či při vzájemném opisování bude automatický nulový zisk bodů z průběžných úkolů (v případě opisování u obou studentů). Bude-li se případ opakovat, bude nutné to řešit i s disciplinární komisí PdF (viz Studijní a zkušební řád MU).*
- *Nerespektují podvody, které se týkají docházky. Pokud víte, že budete chybět, přijďte se předem domluvit. Pokud jste nemocní, napište e-mail, že jste nemohli přijít. Máte-li více absencí než dvě, řešte ihned. (Záznam vaší docházky naleznete v Poznámkovém bloku v IS.)*

Upřímně se těším se na setkávání

Věra Linhartová